

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้า  
ถนนกาญจนาภิเษก\*

Academic Leader Behavior of Lertlah School  
Kanchanapisek Road Administrator

กฤติยา สุขสมบุรณ์

Krittiya Suksomboon

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Silpakorn University, Thailand.

Email: Krittiya\_s@su.ac.th



**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก 2) ศึกษาความแตกต่างของความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรของโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก จำนวน 60 คน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร จำนวน 24 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 7 คน หัวหน้าฝ่าย จำนวน 8 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน และครู จำนวน 36 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ด้าน โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การส่งเสริมให้มี

---

\*Received October 23, 2019; Revised October 25, 2019; Accepted December 31, 2019

#### 470 วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2562)

การพัฒนาวิชาชีพ การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ตามลำดับ ส่วนรายด้านที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ด้าน คือ การควบคุมเวลาในการสอน 2) ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก เมื่อจำแนกเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันไม่แตกต่างกัน

**คำสำคัญ :** พฤติกรรม; ผู้นำทางวิชาการ; ผู้บริหารโรงเรียน

#### **Abstract**

The Objective of this research were to determine; 1) the academic leader behavior of Lertlah School Kanchanapisek Road administrator and 2) the comparison between opinions regarding the academic leader behavior of Lertlah School Kanchanapisek Road administrator, classified by gender, age, education level, position, and work experience. The populations were educational personnel in Lertlah Kanchapisek School, they were consisted of 1 director, 1 deputy director, 7 assistant directors, and 36 teachers, with the total of 60 respondents. The research instrument was questionnaire regarding the academic affairs administration behavior based on Hallinger and Murphy's concept. The statistics applied in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The findings of the research were as follows:

1) Academic leader behavior of Lertlah School Kanchanaphisek Road administrators in overall were found at the highest level; when considered each

aspect, it found that 10 aspects were at the highest level: arranged according to the arithmetic mean, from the highest to lowest as follows: promoting professional development, coordinating curriculum, framing school goals, promoting professional development, maintaining high visibility, providing incentives for teachers, supervising and evaluation instruction, communicating school goals, developing and enforcing academic standards and monitoring student progress. The aspect of protecting instructional time was at the high level.

2) There was no significant difference between opinions on the academic leader behavior of Lertlah School Kanchanapisek Road administrator when classified by gender, age, education level, position, and work experience.

**Keywords:** Behavior; Academic Leader Behavior; School Administrator

## บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เป็นผู้นำทุกด้านในยุคโลกาภิวัตน์นั้นจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้แข็งแกร่ง โดยใช้ทรัพยากรมนุษย์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ดีที่สุดที่ทุกคนให้การยอมรับ นั่นก็คือ การศึกษา หรือพูดได้ว่า การศึกษา คือ การพัฒนาคน ที่ยั่งยืนที่สุด จากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) ได้เน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลกเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทุรกันดาร ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติประเทศ มีการพัฒนา

มาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก นอกจากนั้นจะต้องผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อเตรียมพร้อมกับการก้าวสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่เป็นยุคแห่งข่าวสารและวิทยาการทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา , 2560)

โลกในยุคปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสิ่งต่าง ๆ มากมายทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ที่มีการแข่งขันสูง เพื่อผลักดันประเทศให้ก้าวสู่การแข่งขันระดับนานาชาติ และเป็นที่ยอมรับต่อคนทั่วโลก สิ่งสำคัญที่จะนำประเทศให้ทัดเทียมนานาชาติได้นั้น ก็คือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่เป็นการวางพื้นฐานชีวิตให้กับคนในประเทศให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นและพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ซึ่งได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ4 จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง สร้างความตระหนักให้คณะครูมีเจตคติที่ดีเห็นความสำคัญในการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน โดยใช้พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ

เข้ามาช่วยในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาพรรณ พากเพียร (2560) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสอนของครู รวมทั้งงานวิจัยของ Rosemarie (M. G., Rosemarie, 2005) พบว่าพฤติกรรมผู้บริหาร ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนการสอน การนิเทศ วิทยุทัศน์ และการทุ่มเท ในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และพฤติกรรมผู้บริหารมีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่วัดด้วยความสำเร็จของนักเรียน

ดังนั้น พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของบริหาร จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ประสิทธิภาพของโรงเรียนพัฒนาได้ดี ทั้งในด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ การพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน การแก้ปัญหาภายในโรงเรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของครู และการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเหมาะสม จึงเห็นได้ว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารนั้นเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อทราบพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศล้ำถนนกาญจนาภิเษก
2. เพื่อทราบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศล้ำถนนกาญจนาภิเษก เพื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามข้อ

## วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1 การจัดการเตรียมโครงการวิจัย** ศึกษาปัญหาที่จะทำการวิจัย จากการศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน พร้อมทั้งรวบรวมวรรณกรรมที่

เกี่ยวข้องกับ เอกสาร วารสาร บทความ ข้อมูลสถิติ กฎระเบียบต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวิจัย เมื่อได้โครงร่างงานวิจัยขอ คำแนะนำและความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งปรับแก้ตามข้อเสนอแนะในส่วนที่ต้อง ปรับปรุงแก้ไขเพื่อเสนอขออนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์

**ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามโครงการวิจัย** การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัย ศึกษารายละเอียดของทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และนำเครื่องมือของสมถวิล ศิลปคน ธรรมพ์ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร<sup>1</sup> ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประชากรตามที่ผู้วิจัยกำหนด ซึ่งสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม พร้อมทั้งขอหนังสือรับรองจาก บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อติดต่อขออนุญาตในการขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล ตามช่วงเวลาที่กำหนดในแผนงาน แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาทดสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

**ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย** เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการวิจัย นำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักทางด้าน วิชาการ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมการตรวจสอบสาร นิพนธ์เสนอแนะ จัดทำเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติ สำเร็จการศึกษา

### **ประชากร**

ประชากรเป็นบุคลากรโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก จำนวน 60 คน (ไม่รวม ผู้วิจัย) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน ผู้ช่วย ผู้อำนวยการ จำนวน 6 คน หัวหน้าฝ่าย จำนวน 8 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน และครู จำนวน 36 คน รวมทั้งหมด 60 คน

### **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ ( forced choice)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2) การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 3) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน 4) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) การควบคุมเวลาในการสอน 7) การดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด 8) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 10) การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ 11) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การตอบแบบสอบถามในตอนที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของ (Likert's rating scales)

### **การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้การวิจัย**

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1** ศึกษาตำรา บทความ เอกสารที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วรรณกรรมที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือให้ครอบคลุมตามเนื้อหาของเรื่องที่วิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

**ขั้นตอนที่ 2** ศึกษาและนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเครื่องมือของ สมถวิล ศิลปคนธรรพ์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ -coefficient) เท่ากับ .976 มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

**ขั้นตอนที่ 3** นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 ไปเก็บข้อมูลกับประชากร

### **การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย**

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ และได้ตามความเป็นจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรในการออกหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษกที่

เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนที่เป็นประชากรที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลของสถานศึกษา ที่เป็นประชากรที่ศึกษา

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามกรอบเวลาที่ผู้วิจัยกำหนด

### **การวิเคราะห์ข้อมูล**

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย กำหนดให้โรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก เป็นหน่วยในการทำวิจัย และนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามว่าได้รับครบถ้วนทั้งจำนวน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้คืนมา

2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับแบบสอบถามแต่ละฉบับ

3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

### **สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล**

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก สถิติที่ใช้ คือ มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

## ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก โดยภาพรวม แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังตารางที่ 1

| ด้าน        | พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก | ( $\mu$ ) | ( $\sigma$ ) | ระดับ     |
|-------------|-------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|-----------|
| 1           | การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน                                       | 4.64      | 0.42         | มากที่สุด |
| 2           | การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน                                     | 4.52      | 0.47         | มากที่สุด |
| 3           | การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน                                 | 4.56      | 0.51         | มากที่สุด |
| 4           | การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร                                    | 4.70      | 0.39         | มากที่สุด |
| 5           | การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน                                 | 4.37      | 0.48         | มากที่สุด |
| 6           | การควบคุมเวลาในการสอน                                             | 4.29      | 0.58         | มาก       |
| 7           | การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด                         | 4.60      | 0.49         | มากที่สุด |
| 8           | การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู                                     | 4.57      | 0.48         | มากที่สุด |
| 9           | การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ                                   | 4.62      | 0.45         | มากที่สุด |
| 10          | การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ                                | 4.52      | 0.46         | มากที่สุด |
| 11          | การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้                            | 4.72      | 0.39         | มากที่สุด |
| รวมทั้งสิ้น |                                                                   | 4.72      | 0.39         | มากที่สุด |

1. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ด้าน โดยเรียงตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ตามลำดับ ส่วนรายด้านที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ด้าน คือ การควบคุมเวลาในการสอน

2. ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก เมื่อจำแนกตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ  
ของผู้บริหารโรงเรียนเลิศล้ำถนนกาญจนาภิเษก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ  
ชาย-หญิง

| ด้าน | พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน<br>เลิศล้ำถนนกาญจนาภิเษก | N = 60               |             |                       |             |
|------|----------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------|-----------------------|-------------|
|      |                                                                      | เพศชาย<br>( n : 10 ) |             | เพศหญิง<br>( n : 50 ) |             |
|      |                                                                      | $\mu$                | $\sigma$    | $\mu$                 | $\sigma$    |
| 1    | การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน                                          | 4.90                 | 0.32        | 4.78                  | 0.42        |
| 2    | การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน                                        | 4.80                 | 0.42        | 4.76                  | 0.43        |
| 3    | การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน                                    | 4.60                 | 0.52        | 4.74                  | 0.49        |
| 4    | การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร                                       | 5.00                 | 0.00        | 4.82                  | 0.39        |
| 5    | การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน                                    | 4.60                 | 0.52        | 4.62                  | 0.49        |
| 6    | การควบคุมเวลาในการสอน                                                | 4.40                 | 0.70        | 4.48                  | 0.50        |
| 7    | การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด                            | 4.80                 | 0.42        | 4.78                  | 0.42        |
| 8    | การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู                                        | 4.70                 | 0.48        | 4.74                  | 0.44        |
| 9    | การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ                                      | 4.80                 | 0.42        | 4.76                  | 0.43        |
| 10   | การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ                                   | 4.60                 | 0.52        | 4.70                  | 0.46        |
| 11   | การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้                               | 4.90                 | 0.32        | 4.84                  | 0.37        |
|      | <b>รวมทั้งสิ้น</b>                                                   | <b>4.74</b>          | <b>0.19</b> | <b>4.73</b>           | <b>0.32</b> |

**ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ  
ของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก ด้านอายุ**

| ด้าน        | พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของ<br>ผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนน<br>กาญจนาภิเษก | N = 60                     |          |                          |          |                          |          |                         |          |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------|----------|--------------------------|----------|--------------------------|----------|-------------------------|----------|
|             |                                                                           | ไม่เกิน 30 ปี<br>( n : 7 ) |          | 31 - 40 ปี<br>( n : 31 ) |          | 41 - 50 ปี<br>( n : 18 ) |          | 51ปีขึ้นไป<br>( n : 4 ) |          |
|             |                                                                           | $\mu$                      | $\sigma$ | $\mu$                    | $\sigma$ | $\mu$                    | $\sigma$ | $\mu$                   | $\sigma$ |
| 1           | การกำหนดเป้าหมายของ<br>โรงเรียน                                           | 5.00                       | 0.00     | 4.71                     | 0.46     | 4.89                     | 0.32     | 4.75                    | 0.50     |
| 2           | การสื่อสารเป้าหมายของ<br>โรงเรียน                                         | 4.86                       | 0.38     | 4.74                     | 0.44     | 4.78                     | 0.43     | 4.75                    | 0.50     |
| 3           | การนิเทศและการประเมินผล<br>ด้านการสอน                                     | 4.86                       | 0.38     | 4.58                     | 0.56     | 4.89                     | 0.32     | 4.75                    | 0.50     |
| 4           | การประสานงานด้านการใช้<br>หลักสูตร                                        | 5.00                       | 0.00     | 4.74                     | 0.44     | 4.94                     | 0.24     | 5.00                    | 0.00     |
| 5           | การตรวจสอบความก้าวหน้า<br>ของนักเรียน                                     | 5.00                       | 0.00     | 4.48                     | 0.51     | 4.67                     | 0.49     | 4.75                    | 0.50     |
| 6           | การควบคุมเวลาในการสอน                                                     | 4.43                       | 0.53     | 4.48                     | 0.51     | 4.39                     | 0.61     | 4.75                    | 0.50     |
| 7           | การดูแลเอาใจใส่ครูและ<br>นักเรียนอย่างใกล้ชิด                             | 5.00                       | 0.00     | 4.68                     | 0.48     | 4.83                     | 0.38     | 5.00                    | 0.00     |
| 8           | การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู                                             | 5.00                       | 0.00     | 4.58                     | 0.50     | 4.83                     | 0.38     | 5.00                    | 0.00     |
| 9           | การส่งเสริมให้มีการพัฒนา<br>วิชาชีพ                                       | 4.71                       | 0.49     | 4.68                     | 0.48     | 4.89                     | 0.32     | 5.00                    | 0.00     |
| 10          | การพัฒนาและสร้างมาตรฐาน<br>ด้านวิชาการ                                    | 5.00                       | 0.00     | 4.74                     | 0.44     | 4.94                     | 0.24     | 5.00                    | 0.00     |
| 11          | การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพ<br>การเรียนรู้                                | 5.00                       | 0.00     | 4.74                     | 0.44     | 4.94                     | 0.24     | 5.00                    | 0.00     |
| รวมทั้งสิ้น |                                                                           | 4.88                       | 0.13     | 4.63                     | 0.35     | 4.81                     | 0.22     | 4.89                    | 0.13     |

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของ  
ผู้บริหารโรงเรียนเลิศล้ำอนุกาญจนานิกเชก ด้านระดับการศึกษาสูงสุด

| ด้าน        | พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน<br>เลิศล้ำอนุกาญจนานิกเชก | N = 60                        |          |                         |          |                       |          |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------|-------------------------|----------|-----------------------|----------|
|             |                                                                       | ต่ำกว่าปริญญาตรี<br>( n : 1 ) |          | ปริญญาตรี<br>( n : 52 ) |          | ปริญญาโท<br>( n : 7 ) |          |
|             |                                                                       | $\mu$                         | $\sigma$ | $\mu$                   | $\sigma$ | $\mu$                 | $\sigma$ |
| 1           | การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน                                           | 5.00                          | 0.00     | 4.77                    | 0.43     | 5.00                  | 0.00     |
| 2           | การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน                                         | 4.00                          | 0.00     | 4.75                    | 0.44     | 5.00                  | 0.00     |
| 3           | การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน                                     | 5.00                          | 0.00     | 4.67                    | 0.51     | 5.00                  | 0.00     |
| 4           | การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร                                        | 5.00                          | 0.00     | 4.83                    | 0.38     | 5.00                  | 0.00     |
| 5           | การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน                                     | 5.00                          | 0.00     | 4.60                    | 0.50     | 4.71                  | 0.49     |
| 6           | การควบคุมเวลาในการสอน                                                 | 4.00                          | 0.00     | 4.44                    | 0.54     | 4.71                  | 0.49     |
| 7           | การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด                             | 5.00                          | 0.00     | 4.69                    | 0.47     | 4.86                  | 0.38     |
| 8           | การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู                                         | 5.00                          | 0.00     | 4.69                    | 0.47     | 5.00                  | 0.00     |
| 9           | การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ                                       | 5.00                          | 0.00     | 4.77                    | 0.43     | 4.71                  | 0.49     |
| 10          | การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ                                    | 5.00                          | 0.00     | 4.65                    | 0.48     | 4.86                  | 0.38     |
| 11          | การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้                                | 5.00                          | 0.00     | 4.85                    | 0.36     | 4.86                  | 0.38     |
| รวมทั้งสิ้น |                                                                       | 4.82                          | 0.00     | 4.71                    | 0.31     | 4.88                  | 0.20     |

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ  
ของผู้บริหารโรงเรียนเลิศล้ำอนุกาญจนานิกเชก ด้านประสบการณ์ในการทำงาน

| ด้าน | พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร<br>โรงเรียนเลิศล้ำอนุกาญจนานิกเชก | N = 60                      |          |                          |          |                         |          |                                   |          |
|------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------|----------|--------------------------|----------|-------------------------|----------|-----------------------------------|----------|
|      |                                                                       | ต่ำกว่า 10 ปี<br>( n : 24 ) |          | 10 - 20 ปี<br>( n : 27 ) |          | 21 - 30 ปี<br>( n : 6 ) |          | มากกว่า 30 ปี<br>ขึ้นไป ( n : 3 ) |          |
|      |                                                                       | $\mu$                       | $\sigma$ | $\mu$                    | $\sigma$ | $\mu$                   | $\sigma$ | $\mu$                             | $\sigma$ |
| 1    | การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน                                           | 4.79                        | 0.41     | 4.85                     | 0.36     | 4.50                    | 0.55     | 5.00                              | 0.00     |
| 2    | การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน                                         | 4.75                        | 0.44     | 4.81                     | 0.40     | 4.50                    | 0.55     | 5.00                              | 0.00     |
| 3    | การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน                                     | 4.63                        | 0.58     | 4.78                     | 0.42     | 4.67                    | 0.52     | 5.00                              | 0.00     |
| 4    | การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร                                        | 4.79                        | 0.41     | 4.89                     | 0.32     | 4.83                    | 0.41     | 5.00                              | 0.00     |
| 5    | การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน                                     | 4.54                        | 0.51     | 4.67                     | 0.48     | 4.50                    | 0.55     | 5.00                              | 0.00     |
| 6    | การควบคุมเวลาในการสอน                                                 | 4.42                        | 0.50     | 4.48                     | 0.58     | 4.50                    | 0.55     | 4.67                              | 0.58     |
| 7    | การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด                             | 4.67                        | 0.48     | 4.81                     | 0.40     | 5.00                    | 0.00     | 5.00                              | 0.00     |

|             |                                        |      |      |      |      |      |      |      |      |
|-------------|----------------------------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| 8           | การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู          | 4.71 | 0.46 | 4.70 | 0.47 | 4.83 | 0.41 | 5.00 | 0.00 |
| 9           | การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ        | 4.63 | 0.49 | 4.85 | 0.36 | 4.83 | 0.41 | 5.00 | 0.00 |
| 10          | การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ     | 4.58 | 0.50 | 4.74 | 0.45 | 4.67 | 0.52 | 5.00 | 0.00 |
| 11          | การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ | 4.71 | 0.46 | 4.93 | 0.27 | 5.00 | 0.00 | 5.00 | 0.00 |
| รวมทั้งสิ้น |                                        | 4.66 | 0.33 | 4.77 | 0.29 | 4.71 | 0.27 | 4.97 | 0.05 |

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมกรรมการบริหารวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก ด้านตำแหน่งหน้าที่ที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียน

| ด้าน        | พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน<br>เลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก | N = 60                   |          |                         |          |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------|-------------------------|----------|
|             |                                                                       | ฝ่ายบริหาร<br>( n : 24 ) |          | ครูผู้สอน<br>( n : 36 ) |          |
|             |                                                                       | $\mu$                    | $\sigma$ | $\mu$                   | $\sigma$ |
| 1           | การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน                                           | 4.79                     | 0.41     | 4.81                    | 0.40     |
| 2           | การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน                                         | 4.83                     | 0.38     | 4.72                    | 0.45     |
| 3           | การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน                                     | 4.71                     | 0.46     | 4.72                    | 0.51     |
| 4           | การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร                                        | 4.88                     | 0.34     | 4.83                    | 0.38     |
| 5           | การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน                                     | 4.63                     | 0.49     | 4.61                    | 0.49     |
| 6           | การควบคุมเวลาในการสอน                                                 | 4.42                     | 0.58     | 4.50                    | 0.51     |
| 7           | การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด                             | 4.83                     | 0.39     | 4.75                    | 0.44     |
| 8           | การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู                                         | 4.71                     | 0.46     | 4.75                    | 0.44     |
| 9           | การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ                                       | 4.79                     | 0.41     | 4.75                    | 0.44     |
| 10          | การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ                                    | 4.71                     | 0.46     | 4.67                    | 0.48     |
| 11          | การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้                                | 4.88                     | 0.34     | 4.83                    | 0.38     |
| รวมทั้งสิ้น |                                                                       | 4.74                     | 0.26     | 4.72                    | 0.33     |

## อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่าครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนในภาพรวมโดยเฉลี่ย

อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทำให้การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษามีความชัดเจน และได้ร่วมกันพัฒนาเป้าหมายเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนโดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีการกำหนดสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการหรือปฏิบัติเพื่อให้ถึงเป้าหมายที่ต้องการ ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกันในสถานศึกษา มีการดำเนินงานบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบ และช่วยให้ครูภายในสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่าทั้งครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนในภาพรวม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากการบริหารงานในสถานศึกษาประกอบด้วยหลายฝ่าย และสิ่งที่จะสามารถดำเนินงานบริหารจัดการให้เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีการประชุมชี้แจงเป้าหมายของสถานศึกษาให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งต้องมีการปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนให้มีความชัดเจนมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของบาร์นาร์ด (Barnard) ที่กล่าวว่า การสื่อสารนั้นจะต้องสร้างความเข้าใจหรือทำให้ผู้รับเกิดความเข้าใจในข่าวสารที่ส่งออกไป

3. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู ผลการวิจัย พบว่าครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครูในภาพรวม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้กำกับดูแลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูเพื่อช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา รวมทั้งมีการนิเทศแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อพัฒนาทางด้านวิชาการ ความรู้ นวัตกรรมทางการศึกษา ให้ครูเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการศึกษา และยกระดับมาตรฐานการศึกษา

4. ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ผลการวิจัย พบว่าทั้งครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ในภาพรวม โดย

เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการประสานการใช้หลักสูตรให้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนและเตรียมการไว้ และยังต้องจัดให้มีการประสานและกำกับดูแลให้ครูออกแบบการเรียนการสอนและประเมินผลได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพิชญาพรรณ พากเพียร (พิชญาพรรณ พากเพียร, 2560) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสอนของครู

5. ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ผลการวิจัย พบว่าครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนในภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากการจัดการด้านการเรียนการสอนถือได้ว่าเป็นภารกิจสำคัญซึ่งผู้บริหารโรงเรียน มีการบริหารจัดการศึกษา พัฒนาหลักสูตรให้มีเอกลักษณ์ รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ แมตทีวส์ (Matthews, 2007) จากการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างปฏิบัติการประเมินของครูและพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

6. ด้านการควบคุมเวลาในการสอน ผลการวิจัย พบว่า ครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการควบคุมเวลาในการสอน ในภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากเวลาที่ใช้ในการทำงานด้านการสอนนับเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการควบคุมเวลาที่ใช้ในการสอนมิให้เสียไปโดยเหตุที่ไม่จำเป็น เพราะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้นักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอน การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน และการทำความเข้าใจของครูให้ระลึกถึงคุณภาพในการสอนเป็นหลัก เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของนักเรียนที่ดีขึ้น

7. ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ผลการวิจัย พบว่าครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ในภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นมีภารกิจหลักคือ จัดหากระบวนการทางการศึกษา เพื่อการพัฒนาให้นักเรียนทุกด้าน นอกจากการจัดหลักสูตรพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถแล้ว การ

ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และผู้บริหาร และการมีปฏิสัมพันธ์นี้จะทำให้ผู้บริหารได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของครู และนักเรียน รวมทั้งยังทำให้ผู้บริหารมีโอกาสได้สื่อสารเป้าหมายระดับต่างๆ ของโรงเรียนให้ครูและนักเรียนได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับแนวความคิดของ Hallinger and Murphy ที่กล่าวว่า การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด จะช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักเรียนและกับครู ซึ่งปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการอันใกล้ชิดและเป็นกันเองแบบนี้ ผู้บริหารจะได้รับข้อมูลมากมายในด้านความต้องการของนักเรียนและครู ผู้บริหารจะมีโอกาสสื่อสารเป้าหมายระดับต่าง ๆ ของโรงเรียนให้กับนักเรียนและครูทราบ และผู้บริหารก็จะรู้ว่าสิ่งใดเกิดขึ้นบ้างในโรงเรียน นอกจากนี้การที่ผู้บริหารอยู่ในโรงเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครูและนักเรียน ยังจะส่งผลดีต่อทัศนคติและพฤติกรรมของครูและนักเรียนอีกด้วย

8. ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ผลการวิจัย พบว่าครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูในภาพรวม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับแรงจูงใจในการทำงานของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถและทักษะของตนได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีการยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น กล่าวชมเชยในที่ประชุม การมอบเกียรติบัตรเพื่อประกาศเกียรติคุณ การเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสถานศึกษา การจูงใจจะช่วยให้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของครู ครูมีขวัญกำลังใจ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทุ่มเทกับการทำงานอย่างเต็มที่ ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้การจูงใจในการกระตุ้นหรือผลักดันให้ครูจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ ถ้าครูมีแรงจูงใจในการทำงาน เขาก็จะทุ่มเทให้การปฏิบัติการสอนอย่างเต็มที่ การสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้เหมาะสมกับความต้องการของครู เช่น การให้สังคมยอมรับ การชมเชย การให้เกียรติ และการให้รางวัล ซึ่งการสร้างแรงจูงใจเหล่านี้เป็นบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งของผู้บริหารในการที่จะพัฒนาระบบการทำงานให้ดีขึ้น

9. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผลการวิจัย พบว่าครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ในภาพรวม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากครูมีบทบาทสำคัญ มีหน้าที่หลักคือการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านให้มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็นอยู่ในสังคมอย่างสันติ ในภาระหน้าที่และบทบาทของผู้พัฒนา ครูจึงควรมีความพร้อมในทุกด้านในการพัฒนา การจะเป็นผู้มีความพร้อมดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงด้วยระบบและวิธีการที่มีประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร การสอนและการประเมินผล และสัมพันธ์กับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและรับผลสะท้อนกลับ มีการพัฒนาวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของบุคลากร และมาตรฐานการพัฒนาวิชาชีพของหน่วยงานต้นสังกัด ดังที่ วัชรวิภา เล่าเรียนดี กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูทุกระดับความรู้ ประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ผู้ทำหน้าที่นิเทศ ซึ่งประกอบด้วย ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เนื้อหา สารวิชา การสอน การวิจัย และเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมทั้งผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่โค้ช (Coach) ผู้ดูแลให้คำปรึกษา (Mentor) ฯลฯ เพราะการพัฒนาในวิชาชีพของบุคลากรต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อาจส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

10. ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ผลการวิจัย พบว่าครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ในภาพรวม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากงานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา โดยจุดมุ่งหมายของงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติที่ต้องการ ดังนั้นการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ จึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ และวิธีการจัดการหรือการบริหารงานวิชาการทางโรงเรียนได้กระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ทำหน้าที่ทางงานวิชาการอย่างเต็มที่เพื่อให้มีเสรีภาพทางวิชาการ อันเป็นผลให้เกิดความรู้และวิธีการใหม่ ๆ

11. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่าครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ในภาพรวมโดย

เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ในโรงเรียนอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพทั้งทางด้านวิชาการและสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านวิชาการและเรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้บริหารจึงควรพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานด้านวิชาการ โดยจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพราะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีผลต่อขวัญกำลังใจที่ดีของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษซี (Buzzi) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของโรงเรียนกับการเลือกมิติความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาภาครัฐคอมเนดิกส์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการหรือผู้นำทางการสอนที่เข้มแข็งของผู้บริหาร ช่วยให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ โดยรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของครู และจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเหมาะสม นอกจากนี้การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการโดยที่ผู้บริหารมีความคาดหวังสูง จะช่วยให้ครู-อาจารย์จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เลิศล้ำถนนกาญจนาภิเษกเมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ของตัวแปรทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้ ตัวแปรด้านเพศ ตัวแปรด้านอายุ ตัวแปรด้านระดับการศึกษา ตัวแปรด้านประสบการณ์ทำงาน และตัวแปรด้านตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า นอกจากการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแล้วสิ่งที่ผู้บริหารควรคำนึงถึงด้วยมีดังนี้

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการควบคุมเวลาที่ใช้ในการสอน ควรจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอน การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อกำกับ ติดตาม เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบและร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษา

2. ผู้บริหารควรให้แนวทางและกระบวนการในการจัดทำเป้าหมายของโรงเรียนแก่คณะครู รวมทั้งการวิเคราะห์ทบทวนเป้าหมายโรงเรียน ด้วยวิธีเน้นกระบวนการแก้ปัญหา วิเคราะห์สภาพบริบทของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา

### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงาน

2. เนื่องจาก ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากเป็นอันดับที่ 2 ดังนั้น ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอื่น ๆ

### เอกสารอ้างอิง: References

ปิยะ ล้วนแสง. (2558). รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการกองการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

Luanseng, P. (2015). *Academic Leadership Behaviors of Directors of Education Division Under the Sub-district Administrative Organizations in Sisaket Province*. Doctor of Education Thesis. Nakhonratchasima Rajabhat University.

พิชญพรพรณ พากเพียร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37. วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม, 7(1), 146-158.

Pakpian, P. (2017). *The Relationship Between Academic Leadership of Administrators and Teaching Behaviours of Teacher in Basic Education School Under the Secondary Education Service Area Office 37*.

Electronic Journal of Open and Distance Innovative Learning, 7(1), 146-158.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2554).

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559.

กรุงเทพมหานคร: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

Office of the National Economic and Social Development Council. *The Eleventh National Economic and Social Development Plan (2012 – 2016)*.

Bangkok: Sahamitr Printing and Publishing.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552*

– 2559. กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน กราฟฟิค.

Office of the Education Council. (2010). *National education plan, revised 2009 – 2016*. Bangkok: Prikwan graphic.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*.

กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

Office of the education council. (2017). *National education plan, revised 2009 – 2016*. Bangkok: Prikwan graphic.

G. Matthews. (2007). *Handbook of research for educational communications and technology: a project of the association for education communications and technology*. New York: Macmillan Library References, 2007

M. G., Rosemarie. (2005). *Do principals make a difference an analysis of leadership behaviors of elementary principals in effective school?*.

Unpublished Master's Thesis, State University of New York.

